

کد خبر: 93080300674
شنبه ۲ آبان ۱۳۹۲ - ۰۰:۴۱

مروری بر روابط اقتصادی تهران - برلین +1؛ مشتاق و منتظر

سرویس : سیاسی - سیاست خارجی

کمتر از یک ماه به ضرب‌الاجل تعیین‌شده برای توافق جامع میان ایران و +1 باقی مانده است. کشور «+1» یعنی آلمان، همانند سایر کشورهای اروپایی، چشم‌انتظار آغاز ماراتن برقراری و توسعه روابط اقتصادی و تجاری با جمهوری اسلامی با توجه به نتایج مذاکرات است؛ با این تفاوت که این کشور، «شریک دیرینه اقتصادی ایران در اروپا» به شمار می‌آید.

به گزارش خبرنگار سیاسی خارجی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، پیشینه روابط اقتصادی ایران و آلمان به قرن نوزدهم و عهد ناصرالدین شاه قاجار بازمی‌گردد. وی در جریان سفر دوم خود به اروپا در سال 1873 میلادی به آلمان سفر کرد و مذاکراتی با «بیسمارک» صدر اعظم این کشور داشت که طی آن عهدنامه مودت بین دو کشور به امضا رسید.

بر همین اساس در زمان ناصرالدین شاه قاجار در سال 1885 ایران دو فروند کشتی از آلمان خرید و مذاکراتی نیز در زمینه ساخت خط آهن در شمال ایران انجام گرفت و در سال 1904 اولین کارخانه قند ایران توسط مهندسان آلمانی راه‌اندازی شد. با روی کارآمدن رضا خان در سال 1925، روابط اقتصادی ایران و آلمان توسعه پیدا کرد و متخصصان آلمانی در زمینه‌های کارخانه‌های مربوط به ذغال سنگ، حمل و نقل و انتقال مواد معدنی با ایران همکاری کردند.

فعالیت اولین شرکت صنعتی آلمان پس از جنگ جهانی دوم در یک کشور خارجی، در ایران و در سال 1960 میلادی اتفاق افتاد که در این راستا بیش از صد نفر تاجر آلمانی به ایران آمدند.

پیش از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، تمامی صدراعظم‌های آلمان به ایران سفر کردند. حتی پس از روی کار آمدن جمهوری اسلامی نیز آلمان‌ها تلاش کردند که روابط ویژه‌ای با ایران داشته باشند. در همین زمینه می‌توان به سفر گرهارد شرودر، صدر اعظم پیشین آلمان اشاره کرد که اگر چه این سفر برای هدف دیگری انجام گرفت اما وی با مقامات عالی ایران از جمله سیدمحمد خاتمی، رییس‌جمهور ایران دیدار و گفت‌وگو کرد.

یکی از نشانه‌های روابط ویژه تهران - برلین این است که در آلمان قوانینی به اتفاق آرا تصویب شده که در جهت حمایت از سرمایه‌گذاری‌ها در ایران است. همین امر باعث شده است که برخی انتقاد کنند روابط آلمان با ایران تنها در بعد اقتصادی است اما می‌توان

حوزه‌های دیگر همکاری میان دو کشور نام برد.

ورود هیات‌های آلمانی به ایران پس از روحانی

در طول 8 سال گذشته در اسفندماه سال 92 یعنی شش ماه پس از روی کار آمدن دولت روحانی، اولین هیات تجاری از ایالت «هانوفر» به تهران و اصفهان سفر کرد. در این هیات تجاری، نمایندگان از صنایع خودروسازی، غذایی و تجهیزات پزشکی حضور داشتند. همچنین دومین هیات تجاری از ایالت «باواریا» به مدت 4 روز متشکل از نمایندگان 10 شرکت تجاری به تهران آمد. یکی از موسسات فعال در زمینه گسترش همکاری‌ها میان ایران و آلمان، اتاق بازرگانی و صنایع ایران و آلمان با قدمت 40 ساله است که می‌توان آن را به عنوان پل ارتباطی میان تجار و بازرگانان ایران و آلمان دانست. در حال حاضر این اتاق بازرگانی 2 هزار عضو ایرانی و 200 شرکت آلمانی عضو آن هستند و تنها اتاق رسمی اروپایی در ایران به شمار می‌آید.

اتاق ایران و آلمان؛ پیشگام در توسعه روابط

اتاق بازرگانی و صنایع رسمی ایران و آلمان در تهران نزدیک به 39 سال پیش یعنی در سال 1354 با حضور حدود 100 شرکت

آغاز به کار کرد. امروز اتاق بازرگانی ایران و آلمان یکی از فعال‌ترین اتاق‌های بازرگانی به‌خصوص در حوزه کشورهای اروپایی است که بالغ بر 2000 عضو دارد و یکی از مهم‌ترین تکیه‌گاه‌های روابط اقتصادی دو کشور به حساب می‌آید. «دانیل برنبرک» تاجر آلمانی که در ایران بزرگ شده به عنوان مدیرعامل این اتاق بازرگانی به شرکت‌های آلمانی در ایران مشاوره می‌دهد.

حجم مبادلات تجاری ایران و آلمان پیش از تحریم‌ها حدود 7 میلیارد یورو بود به گونه‌ای که در آن دوران آلمان یکی از شریکان اصلی ایران در میان کشورهای اروپایی به شمار می‌آمد اما اکنون حجم این مبادلات به کمتر از 2 میلیارد یورو رسیده است.

در طول 50 سال گذشته روابط منحصر به فردی میان ایران و آلمان وجود داشته که در زمینه‌های مختلف این روابط مستحکم‌تر شده است.

به نوشته «ماتیاس کونتزل» در مقاله‌ای در موسسه بین‌المللی «گیت استون»، در بیش‌تر نظرسنجی‌های انجام شده مشخص شده است که بیش‌تر آلمانی‌ها، آمریکا و اسرائیل را بیش از ایران بزرگ‌ترین تهدید برای صلح جهانی می‌دانند.

بنیاد «کوربر» یکی از موسسات غیردولتی مهم و تاثیر گذار در سیاست خارجی آلمان در 13 تا 15 ژوئن توانست نشست را در تهران برگزار کند که بر اساس آن گروهی از اساتید دانشگاه و حتی مقامات دولتی را با ایرانیان گرد هم آورد که شرکت کنندگانی از دفتر صدراعظمی آلمان،

نمایندگان مجلس و اندیشکده‌های مهم آلمان حضور داشتند. در این جلسات چگونگی همکاری دو کشور در مساله افغانستان، چالش‌های موجود در عراق و سوریه، امنیت منطقه‌یی، امنیت انرژی و مساله هسته‌ای ایران مورد گفت‌وگو قرار گرفت.

بر اساس گزارش نوشته‌شده در این جلسات، یکی از مواردی که تأکید شده است این است که مساله هسته‌ای ایران توانسته حوزه‌های جدید همکاری میان ایران و غرب از جمله حوزه اقتصادی را ایجاد کند.

یکی از موسسات پیش‌تاز برای همکاری با ایران، موسسه غیردولتی «نومو» است که در آن نمایندگان موسساتی حضور دارند. یکی از اعضای مهم این موسسه غیردولتی، گرهارد شرودر، صدراعظم پیشین آلمان است و قرار است در ماه دسامبر یک گروه بزرگ تجاری توسط این موسسه به ایران فرستاده شود.

موش‌دوانی صهیونیست‌ها

اما در مقابل، لابی‌های صهیونیستی در آلمان با سوء استفاده از تجربیات تلخ این کشور در جنگ جهانی اول و دوم تلاش می‌کنند که موسسات غیردولتی که خواستار گسترش روابط هستند را زیر سوال ببرند و آن‌ها را تحت فشار قرار دهند تا مانع از گسترش روابط تهران و برلین شوند. به تازگی نیز به این تلاش‌ها با توجه به نزدیک شدن ایران و غرب به توافق هسته‌ای سرعت بخشیده‌اند.

روابط پس از انتخاب شیخ دیپلمات

پس از روی کار آمدن دولت تدبیر و امید به ریاست حسن روحانی معروف به شیخ دیپلمات و هم‌چنین با دستیابی به توافق مشهور ژنو، شرکت‌های آلمانی از نزدیک تحولات روابط ایران

و غرب به خصوص روند مذاکرات هسته‌ای را دنبال می‌کنند.

وزارت فدرال اقتصاد و انرژی آلمان نیز از علاقه‌مندی شرکت‌های آلمانی برای حضور دوباره در ایران خبر داده و نماینده این وزارتخانه در گفت‌وگو با ایسنا با استقبال از دستیابی به توافق ژنو اعلام می‌کند: «برنامه اقدام مشترک، یک گام بسیار مهم برای دستیابی به راه‌حل بلندمدت

درباره برنامه هسته‌ای ایران است. شرکت‌های آلمانی بسیار علاقمند به تجدید روابط اقتصادی نزدیک خود با ایران هستند.»

وی می‌افزاید: «تا سال 2010 ایران یکی از شرکای مهم اقتصادی برای آلمان بود اما با توجه به برنامه هسته‌پی ایران و تحریم‌های اعمالی، همکاری اقتصادی در طول 4 سال گذشته بسیار کاهش یافته است. لازم است که به توافق بلندمدت جامع دست یابیم تا این توافق پایه‌ای برای لغو تحریم‌های چندجانبه و یک‌جانبه علیه ایران باشد. در این صورت در چنین فضایی شرایط برای گسترش روابط اقتصادی میان دو کشور بیشتر فراهم می‌شود.»

زیمنس: 2010 رفتیم

نماینده شرکت بزرگ و چند ملیتی زیمنس نیز که در زمینه‌های مختلف الکترونیکی فعالیت می‌کند و در ایران در سالیان گذشته فعال بوده است، در گفت‌وگو با ایسنا، درباره تاثیر مذاکرات هسته‌ای بر روند همکاری تجاری این شرکت بزرگ

آلمانی با ایران می‌گوید: «ما در سال 2010 خروج خود را از ایران اعلام کردیم و سیاست تجاری ما هنوز تغییر پیدا نکرده است.»

بنز: رصد می‌کنیم

همچنین نماینده شرکت دایملر - بنز که از صنایع بزرگ خودروسازی آلمان است و با قدمت نزدیک به یک قرن از گذشته تا کنون همکاری گسترده‌ای با ایران داشته است، با بیان این که این شرکت خودروسازی تجارت

خود را با ایران در سال 2010 به حال تعلیق درآورده است و دفتر خود را در پایان مارس 2011 بسته است، به ایسنا می‌گوید: «در واقع سیاست‌های بین‌المللی علیه ایران باعث شده که این شرکت خودروسازی همکاری‌های تجاری خود را با ایران قطع کند اما پس از توافق ژنو و روند مذاکرات

هسته‌یی ایران و 5+1 و لغو برخی از تحریم‌ها علیه ایران، این شرکت اعلام کرده است که از نزدیک روند سیاسی جاری درباره ایران را رصد می‌کند و برنامه‌های آتی این شرکت بستگی به نتیجه مذاکرات بین‌المللی با ایران دارد».

VDMA: خوش بینیم

همچنین نماینده انجمن شبکه‌های صنعتی و مهندسی در آلمان (VDMA) در گفت‌وگو با ایسنا درباره روابط اقتصادی ایران و آلمان می‌گوید: «به طور سنتی روابط دو کشور در سطح بسیار خوبی قرار داشته است اما در حال حاضر این روابط به شدت

تحت فشار قرار گرفته که دلیل عمده آن نیز اعمال تحریم‌هاست.»

وی ادامه می‌دهد: «ما خوشبین هستیم که در چارچوب توافق هسته‌ای تحریم‌ها لغو شود. دستیابی ایران و 5+1 به توافق جامع می‌تواند به ارتقای روابط دو کشور کمک کند.»

او اظهار می‌کند: «ما در یک انجمن فعالیت می‌کنیم که تلاش می‌کنیم از نمایندگان، شرکت‌ها و تاجران‌ی که با ایران تجارت می‌کنند حمایت کنیم و هرگز این حمایت قطع نشده و از نزدیک روند مذاکرات هسته‌ای را دنبال می‌کنیم. وظیفه این انجمن، ارائه مشاوره به شرکت‌هایی است که خواهان سرمایه‌گذاری و همکاری اقتصادی در کشورها از جمله ایران هستند. در این میان می‌توان به صنایع خودروسازی و شرکت‌های ساختمان‌سازی اشاره کرد.»

وی می‌افزاید: «من فکر می‌کنم که بیش‌تر شرکت‌هایی که در گذشته با ایران همکاری می‌کردند پس از اعمال تحریم‌ها تنها میزان همکاری خود را کاهش دادند و این روابط قطع نشده است.»

اتاق آلمان و ایران: چشم‌انتظاریم

هم‌چنین «استفان بهم»، رییس بخش روابط بین‌الملل در امور اقتصادی شمال آفریقا و خاورمیانه در انجمن اتاق‌های بازرگانی و صنعتی آلمان به ایسنا می‌گوید: «از زمانی که تحریم‌ها علیه ایران افزایش یافت، روابط اقتصادی دو کشور بسیار کاهش یافته است اما اکنون برای اولین بار بعد از سال‌ها رکود اقتصادی، شاهد اندکی رشد روابط هستیم. شرکت‌های آلمانی خواهان بازگشت به بازار ایران هستند و اکنون منتظرند ببینند که روند مذاکرات هسته‌ای به کجا می‌انجامد. بسیاری از شرکت‌های آلمانی چشم‌انتظار هستند.»

وی با بیان این که سفر هیات‌های آلمانی به تهران بستگی به نتایج مذاکرات هسته‌ای دارد، اضافه می‌کند: «در روابط اقتصادی دو کشور تنها تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه ایران مطرح نیست بلکه تحریم‌های آمریکا و سازمان ملل نیز وجود دارد و این مساله وضعیت را پیچیده کرده است. ایران و آلمان در گذشته روابط خوبی با یکدیگر داشتند اما اکنون آلمانی‌ها نمی‌توانند قوانین را زیر پا بگذارند و محتاطانه منتظر نتایج مذاکرات هستند تا بتوانند به روابط خوب گذشته بازگردند.»

این نماینده اتاق بازرگانی آلمان و ایران در برلین می‌گوید: «یکی از مهم‌ترین عوامل بازدارنده روابط تجاری میان تهران و برلین تحریم‌ها و نبود تسهیلات برای انتقال پول میان دو کشور است.»

شانس این اتفاق بسیار بالاست

سیدحسین موسویان از دیپلمات‌های کهنه‌کار کشورمان، زمانی عهده‌دار سفارت ایران در آلمان بوده است که در آن زمان اتفاقات مهمی در جهت ارتقای روابط دو کشور انجام گرفته است. وی در گفت‌وگو با ایسنا، آلمان‌ها را مشتاق‌ترین ملت اروپا برای حصول توافق نهایی

هسته‌ای می‌داند و در پاسخ به این سوال که «آیا توافق ژنو میان ایران و 5+1 می‌تواند باعث بهبود روابط دو کشور شود؟»، می‌گوید: در بین کشورهای غربی آلمان بهترین زمینه و ظرفیت توسعه روابط صنعتی و اقتصادی با ایران را دارد. اعتماد صنعت ایران به تکنولوژی صنایع آلمان بسیار بالاست. لذا مطمئنم که در صورت توافق نهایی، روابط اقتصادی و صنعتی آلمان با ایران توسعه چشمگیری خواهد داشت.»

وی با بیان این که روابط ایران با جهان پس از روی کار آمدن دولت حسن روحانی بسیار بهتر شده است، ادامه می‌دهد: «دیدارها در سطح سران کشورهای مهم جهان مثل فرانسه، آلمان، روسیه، ژاپن، چین و انگلیس نشانه روشن این تحول است؛ بنابراین طبیعی است

که روابط ایران و آلمان هم بسیار بهبود و ارتقاء یابد و قطعاً با ادامه این روند، همین‌طور خواهد شد.»

این دیپلمات در پاسخ به این سوال که «آیا آلمان می‌تواند پیش‌تاز کشورهای اروپایی برای همکاری اقتصادی با ایران باشد؟»، اظهار می‌کند: این پتانسیل به طور طبیعی وجود دارد چون رابطه تاریخی، سنتی، صنعتی و اقتصادی ایران و آلمان سرمایه‌ای برای دو کشور است و به نظر می‌رسد که شانس این اتفاق بسیار بالاست.»

گزارش و گفت‌وگوها از خبرنگار ایسنا: ساناز عباسعلیزاده رضایی

انتهای پیام

© Copyright 1998-2013 Iranian Students' News Agency - ISNA